

Täysistunto

Torstai 23.4.2026 klo 16.00—20.59

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 58/2026 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ensimmäisen puheenvuoron käyttää edustaja Hänninen.

Keskustelu

19.10 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Asummepa kaupungissa, kunnassa tai kylällä, yksi asia meitä yhdistää. Viranomaisilta tulevan postin saapumiseen ajoissa ja turvallisesti pitää voida luottaa, jotta ehdimme myös lukemaan tiedon oikea-aikaisesti. Kun kirje kolahtaa postiluukusta tai viesti saapuu puhelimeen, sen pitää olla varma tieto. Tässä esityksessä on kysymys juuri tästä, luottamuksesta. Tällä lakimuutoksella mahdollistetaan se, että viranomaisen sähköinen viesti voidaan Suomi.fi-viestien lisäksi toimittaa myös yksityiseen digipostipalveluun, jos kansalainen itse niin haluaa.

Arvoisa puhemies! Tämä on se tärkeä sana, haluaa. Tässä esityksessä ketään ei pakoteta, mutta jokaiselle annetaan mahdollisuus ottaa viranomaisasiointi vastaan siellä, missä arki muutenkin hoituu. Nyky-Suomessa suuri osa meistä hoitaa laskut, palkkakuitit ja muut tärkeät paperit jo digitaalisesti. On luontevaa ja turvallista, että myös viranomaisviestit löytyvät samasta tutusta paikasta, eivätkä huku sähköpostien sekaan, eivätkä vaadi uusien ohjelmien käyttöönottoa tai lähde harhailemaan epävarmoihin kanaviin. Turvallisuuden kannalta on myös tärkeää, että tämä uudistus ei avaa ovea holtittomuudelle. Yksityiset digipostipalvelut voivat toimia viranomaisviestien katseluohjelmina vain sopimuksella ja vain silloin, kun ne täyttävät laissa säädetyt tiukat vaatimukset tietoturvasta, häiriötilanteista ja viranomaisyhteistyöstä. Tämä on vastuullista digitalisaatiota, jossa turvallisuus menee edellä, ei markkinat. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kaarisalo.

19.13 **Riitta Kaarisalo sd:** Arvoisa rouva puhemies! Olen itse sitä mieltä, että digitalisaation hyödyntäminen mahdollisimman laajasti on perusteltua silloin, kun se hyödyttää aidosti kansalaisia ja koko yhteiskuntaa niin toiminnallisesti kuin taloudellisestikin, silloin,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

kun tämä hyödyntäminen tapahtuu turvallisesti, kansalaisten perusoikeudet toteuttavasti ja varmistavasti ja yhteiskunnallista kriisinkestävyttä vaarantamatta.

Tämä nyt esitettävä muutos on hyvin merkittävä, sillä sen mukaan viranomaisen sähköiset tiedoksiannot olisivat tulevaisuudessa mahdollisia Suomi.fi-palvelun ohella myös yksityisen toimijan tarjoamassa digitaalisessa palvelussa. Kyse on siis avustavan julkisen hallintotehtävän siirtämisestä yksityiselle toimijalle sopimusperusteisesti. Tämä on asia, joka ihan aidosti vaatii huolellista arviointia.

Nyt käsittelyssä olevalla esityksellä luodaan ensi sijassa edellytyksiä uusille digitaalisille liiketoimintamalleille eikä tavoitella sinänsä taloudellisia säästöjä. Tässä yhteydessä puheenvuorossani haluaisin nostaa esille muutaman huomion.

Ensinnäkin kannan edelleen huolta siitä, miten eri väestöryhmät pysyvät mukana tässä digitalisaatioon liittyvässä kehityksessä, koska yhä tänäkään päivänä ei ole realismia odottaa, että kaikilla olisi riittäviä digitaitoja. Näinhän ei ole. Esimerkiksi mitä tulee tähän katseluohjelman valintamahdollisuuteen, niin siihen voi myös liittyä riskejä oikeusturvan toteutumisen kannalta, koska henkilön tulee ymmärtää, että katseluohjelmaa koskevan valinnan ja siitä viestinvälityspalvelun käyttäjärekisteriin seuraavan merkinnän tekeminen todella tarkoittaa sitä, että henkilön on jatkossa seurattava valitsemaansa palvelua vastaanotukseen viranomaisten lähettämät sähköiset tiedoksiannot ja muut viestit. Näiden epävarmuuksien ja oikeusturvaankin liittyvien kysymysten johdosta SDP ei esimerkiksi tukenut aikaisemmin keväällä eduskunnan hyväksymää lakiesitystä liittyen sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuuteen viranomaistoimintaan liittyen.

Oikeastaan se toinen huolenaihe koskee sitä, miten näitä henkilötietoja ja viranomaispäätöksiä koskevia tietoja ylipäättään liikutetaan verkossa aidosti turvallisesti. Tämä kysymys on otettava vakavasti, sillä teknologian kehittyessä kehittyvät myös mahdollisuudet erilaiseen rikolliseen toimintaan. Meillä on tästä esimerkkejä jo tänä päivänä, mutta todellisuudessa tämä teknologian kehitys ja siinä tapahtuvat loikat ovat sitä tasoa, että meidän voi olla hyvin hankala ja haasteellista ennakoita ja arvioida niitä askeleita, joita rikolliset näissä asioissa pystyvät meitä huomattavasti nopeamminkin ottamaan.

Tänä päivänä digitalisaatioon liittyy myös paljon erilaisia vaaranpaikkoja yhteiskunnallisen huoltovarmuuden kannalta, joten tästä syystä todella painotan, että tätä hallituksen esitystä on nyt käytävä huolellisesti läpi valiokuntatyössä. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.